

به دانش آموزان

آموزه‌های اخلاقی علامه کرباسچیان
برای دانش آموزان / جلد نخست: پایه هفتم

انتشارات علامه کرباسچیان

ویراست جدید به چاپ اول ۱۴۰۲ ش، ۵۰۰ نسخه

ویراستار: سید محمد حسین میرفخرایی

طراح جلد: صادق جمال

صفحه آرا: سعید قبادی

چاپ و صحافی: افست

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۳۰-۱۹-۴

شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۳۰-۱۴-۹

www.ketab.ir

allameh.ir

حق شرعی و قانونی هر نوع چاپ و تکثیر فقط برای

انتشارات علامه کرباسچیان محفوظ است.

تهران، خیابان شریعتی، خیابان یخچال

خیابان وارسته شماره ۲. ۲۲۶۴۳۹۲۸

کتابخانه

مرکز پژوهش‌ها و نشر آثار علامه کرباسچیان

سرشناسه: کرباسچیان، علی اصغر، ۱۲۹۳ - ۱۳۸۲
عنوان و نام پدیدآور: به دانش آموزان: آموزه‌های اخلاقی علامه کرباسچیان برای
دانش آموزان/ ویراستار سید محمد حسین میرفخرایی.

وضعیت: ویراست ۲
محل خدمات: نشر: تهران: مرکز تدوین و نشر آثار علامه کرباسچیان ۱۴۰۱ -
مشخصات ظاهری: ج ۱، ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۳۰-۱۹-۴: ج ۱، ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۳۰-۱۹-۴

یادداشت: کتاب حاضر، ویراست قبلی با عنوان "درس‌های استاد: آموزه‌های اخلاقی استاد
علامه کرباسچیان برای دانش آموزان" منتشر شده است.

موضوع: کرباسچیان، علی اصغر ۱۲۹۳-۱۳۸۲ -- دیدگاه درباره اسلام و آموزش و پرورش
موضوع: Karbaschiyan, Ali Asghar -- Views on Islamic education

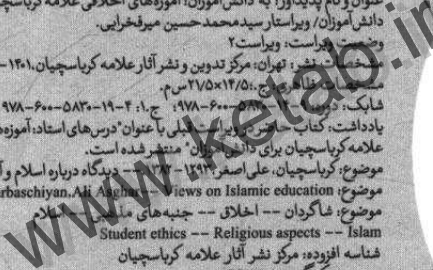
موضوع: شاگردان -- اخلاق -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
Student ethics -- Religious aspects -- Islam

شناسه افزوده: مرکز نشر آثار علامه کرباسچیان

رده‌بندی گنگره: BP۲۲۰/۱۸

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۲۸۳۷

شماره کتابشناسی ملی: ۹۱۱۴۷۷

◆◆◆ فهرست مطالب ◆◆◆

۹	◆◆◆ دربارهٔ استاد علامه علی امیرکتابان
۱۵	◆◆◆ دربارهٔ مؤسسه
۱۷	◆◆◆ مقدمه
۲۳	◆◆◆ دربارهٔ کتاب
۳۵	جلسه یکم: هدف درس خواندن
۳۹	جلسه دوم: هدف درس خواندن/ بی‌ارزشی شکم
۵۵	جلسه سوم: فواید گریستن/ حق الناس/ موسیقی
۶۷	جلسه چهارم: هدف خوردن
۷۹	جلسه پنجم: خودشناسی/ تعالی روح/ حق الناس
۹۱	جلسه ششم: برخوردی/ آمادگی برای اخوت
۱۰۵	جلسه هفتم: خودشناسی/ آزار دیگران
۱۱۷	جلسه هشتم: نماز/ احکام طهارت و نجاست
۱۲۱	جلسه نهم: نماز/ حضور قلب
۱۲۳	جلسه دهم: حضور قلب/ حق الناس/ تعالی روح
۱۵۷	جلسه یازدهم: نماز/ موسیقی/ حق الناس
۱۷۳	جلسه دوازدهم: اهمیت از نفس/ دروغ
۱۸۳	جلسه سیزدهم: غیبت/ تهمت
۲۰۱	جلسه چهاردهم: بی‌ارزشی دنیا
۲۱۷	جلسه پانزدهم: اثر ایمان در جان و اعمال دل شکستن
۲۲۷	جلسه شانزدهم: ضرر تلویزیون
۲۴۱	جلسه هفدهم: استفاده از عمر/ محله رحمت
۲۵۵	جلسه هجدهم: عیدنگرفتن در محرم/ آزار دیگران/ سرقت
۲۸۳	جلسه نوزدهم: قدر عمر/ احسان/ آزار دیگران
۲۹۷	جلسه بیستم: دل شکستن
۳۱۱	جلسه بیست و یکم: احسان به پدر و مادر/ امری معروف عملی
۳۲۱	جلسه بیست و دوم: بی‌ارزشی دنیا/ غریب‌زدگی
۳۲۷	جلسه بیست و سوم: سنت‌های غلط/ رسیدگی به فقر/ تعالی روح
۳۴۳	جلسه بیست و چهارم: دنیا/ معاشرت
۳۵۳	جلسه بیست و پنجم: معاشرت/ اسراف
۳۶۵	جلسه بیست و ششم: برخوردی/ کونا‌های عمر
۳۷۳	جلسه بیست و هفتم: نظافت جسم و روح/ تلویزیون
۳۸۰	جلسه بیست و هشتم: درک معنویات/ نشانهٔ روح
۳۸۸	جلسه بیست و نهم: نماز
۳۹۸	◆◆◆ منابع روایات

مقدمه

میرزا علی اصغر کرباسچیان مشهور به علامه این شعر سعدی را که «صاحب دلی به مدرسه آمد ز خانقاه»، زیاد می خواند و بدان باور داشت. از این رو کرسی تدریس در حوزه علمیه قم را رها کرد و کسوت معلمی مدرسه را برگزید. در این کسوت اما بیش از همه معلم اخلاق بود. او از ابتدای دبیرستان تا سال پایانی آن شش سال به تدریس اخلاق برای دانش آموزان مدرسه اش همت می گذاشت تا آنچه از دانش برگرفته اند بی بهره از آموزه های اصیل و الهی انبیا علیهم السلام نباشد.

نقش درس اخلاق در تربیت شاگردان

به نظر می رسد درس اخلاق استاد عمیق ترین و شاید از جهاتی اصلی ترین محور تربیت دینی در مدرسه علوی آن زمان باشد. اهمیت این مطلب را می توان با نگاهی گذرا به تحولات دانش آموزان و پیگیری منشأ این تحولات و توفیقات بر مبنای سخنان خود آنان سنجدید. کلاس اخلاق استاد نه مکانی

۱. این مدرسه در سال ۱۳۳۵ به دست علامه کرباسچیان و با مدیریت استاد رضا روزبه تأسیس شد. پیوند علم و دین و پرورش متخصصانی متدین ایده و خواسته اصلی علامه و یارانش در بنای مدرسه علوی بود. از آن سال تاکنون دانش آموختگان مکتب علامه و روزبه ده ها مدرسه در ایران و خارج از کشور دایر کرده و کوشیده اند در استمرار این جریان آموزشی ارزشمند، نقش آفرین باشند.

برای شنیدن پند و اندرز صرف، که محلی برای چیدن برنامه عملی زندگی و نگرستن به دورنمای مسیرهای مختلف و انتخاب بهترین مسیر بود. دانش‌آموزان آموخته‌های این درس را با پیگیری‌های استاد، در زندگی روزمره پیاده می‌کردند و شخصیت آنان از این طریق شکل می‌گرفت. جالب اینجاست که علامه نه تنها در این راه نقش معلم و مربی دانش‌آموزان را داشت، بلکه به واسطه آنان، بر خانواده‌هایشان نیز تأثیرات مطلوب خود را می‌گذاشت.

اهمیت درس اخلاق

استاد این کلام نورانی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله را زیاد می‌خواند: «إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ»؛ (برای کامل کردن بزرگواری‌های اخلاقی برانگیخته شده‌ام)، و اهمیت انسان بودن و بهره‌مندی از اخلاق انسانی را یادآور می‌شد:

اگر سگی نماز شب بخواند یا خرسی به مکه برود یا خوکی صدقه بدهد، آیا فایده دارد؟ شخصی هم که اخلاق حیوانی دارد، اگر نماز و قرآن و دعا و زیارت بخواند، فایده ندارد. باید ابتدا روح انسانی پیدا کند تا عبادات او قبول شود.

از نظر استاد، عبادات مقدمه کمال روح است و عبادتی که به تصفیه باطن و تقرب به حق نینجامد، مفید و مقبول نیست.

راز اثرگذاری درس اخلاق

شاید بتوان گفت درس اخلاق استاد از جمله تأثیرگذارترین جلسات درس اخلاق در دوران ما بوده است. اگر بخواهیم عوامل اثرگذاری این درس را برشماریم اولین و مهم‌ترین آن‌ها ایمان علامه و عامل بودن اوست به آنچه می‌گفت. او خود تجسم عملی اخلاق بود و هیچ‌گاه کلامی به زبان نمی‌آورد